

ชื่อเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ

ตำบล ไปปฏิบัติ ในอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวสุภาวดี พงษ์เสนาะ

ปริญญา

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ. เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ

บทคัดย่อ

การประเมินผลการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ไปปฏิบัติ ในอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อประเมินผล และทราบถึงปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ไปปฏิบัติ ในอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณและเชิงพรรณนา ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

ระดับการดำเนินงาน ไปปฏิบัติของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในอำเภอพร้าวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีผลการประเมินรายด้าน ดังนี้ 1) การประเมินบริบท ภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) การประเมินความเหมาะสมของปัจจัยป้อน ภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3) ประสิทธิภาพของกระบวนการ ภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และ 4) ผลผลิตของการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพไปปฏิบัติ ภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อธิบายได้ว่า บริบทของสภาพแวดล้อมมีผลต่อผลผลิตระดับมากเนื่องจาก 1) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเป็นสถานบริการด่านแรกที่สำคัญและประชาชนเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก 2) การให้บริการเน้นแบบเชิงรุก โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมดูแลสุขภาพตัวเอง ครอบครัวและชุมชน 3) อาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน ประชาชน มีความตระหนักและให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพที่มุ่งเน้นการดูแลตนเองและครอบครัว 4) การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ในการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค 5) ด้านความสัมพันธ์อันยาวนานระหว่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและประชาชน ทำให้ประชาชนมีความใกล้ชิดผูกพัน ไว้วางใจในการไปรับบริการ

ปัญหาอุปสรรคจำแนกเป็นรายด้านดังนี้ 1) ด้านบริบท ได้แก่ รูปแบบนโยบายไม่ชัดเจนและเป็นรูปแบบเดียวกันในแต่ละพื้นที่ ประชากรในพื้นที่มีอาชีพเกษตรกร ไม่มีเวลาในการดูแลสุขภาพตัวเอง 2) ด้านปัจจัยป้อน ขาดการสนับสนุนด้าน บุคลากร งบประมาณ เครื่องมือ ยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็น 3) ด้านกระบวนการ การบริหารจัดการ การนิเทศงาน ขาดการต่อเนื่อง จากหน่วยงานสาธารณสุข

ข้อเสนอแนะจากวิจัยครั้งนี้คือ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ และคณะประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ต้องมีการวิเคราะห์ปัญหา และปัจจัยพื้นฐานสภาพแวดล้อมของชุมชน มีการสนับสนุนบุคลากร งบประมาณ ยา เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ อย่างเพียงพอ มีการประสานงาน ประชุม วางแผนและติดตามงานอย่างต่อเนื่อง โดยให้ครอบคลุมมิติด้านประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ความพอเพียง ความเสมอภาค และความเป็นธรรม โดยเน้นให้เกิดการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพทั้งในระดับตนเอง ครอบครัว และชุมชน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการนำนโยบายโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปปฏิบัติในอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสามารถอธิบายระดับความสัมพันธ์ และปัจจัยต่างๆ ได้อย่างครอบคลุม ควรมีศึกษาในมุมมองของผู้ป่วย ประชาชนที่ใช้บริการหรืออาศัยในพื้นที่ชุมชนที่ตั้งอยู่ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ทั้งในรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

Independent Study Title	Evaluation of Tambon Health Promoting Hospital Policy Implementation in Phrao Distric, Chiang Mai Province
Author	Miss Supavadee Phongsanao
Degree	Master of Public Administration
Independent Study Advisor	Associate Professor Seksin Srivatananukulkit

ABSTRACT

The objectives of this research are to evaluate the policy implementation and to examine the problems of the application of the policy in Phrao, Chiang Mai. This study is a quantitative and descriptive research. Its results are shown below. Overall, the level of the policy implementation was high. There were 4 evaluations conducted to examine the policy implementation namely Context, Inputs, Process, and Products of the application of the policy. It was found that the level of the context and products evaluation were high whereas the Inputs and the effectiveness of the process were medium. It could be explained that the context factor related to the products factor in the high level because 1) The district health supporting hospitals were easy to access and convenient for local people 2) The hospitals worked proactively by allowing people to participate in the communities, families and individual's health care. 3) The Community Health Service volunteers were aware of and supported health-care activities focusing on families and individuals 4) All stakeholders participated to support in health caring and prevent all friends of disease 5) The Public Health Officers had good relationship with the locals.

There were 3 categories of the problems found in this research namely Context, Inputs, and Process. 1) The difficulties found in the Context category were the format of the policy which was

not clear. Also a single format was applied into different areas. Farmers were too busy to take care of their health 2) Regarding the Input factor, it was found that the financial support for officer, equipments, drugs, and medical tools was insufficient. 3) Management, quality control, and lack of continuity were main problems in the process category.

The suggestion of this study was 4 main organizations involving this policy should analyze the problems and basic factors relating to the community context. There should be sufficient supports regarding staff, budget, drugs, and equipments. The continuity of coordinating, planning , and quality control should be done. All supports need to conduct equally, normally, and effectively for individuals, families and communities.

The suggestion for further studies is there should be a research that studies about other relevant factors which have relationship policy implementation in Phrao, Chiang Mai in order to enable to explain the factor relation either quantitative or descriptive research.